

1e Begrotingswijziging 2015

Randstedelijke Rekenkamer

randstedelijke rekenkamer
flevoland | noord-holland | utrecht | zuid-holland

Inhoudsopgave

Samenvatting van wijzigingen	3
1. Beleidsbegroting / onderzoeksprogramma	5
2. Financiële begroting	17
Colofon	22

Samenvatting van wijzigingen

Aanleiding

Op 16 juni 2015 vond de eerste bijeenkomst plaats van de Programmaraad in de nieuwe samenstelling. De Rekenkamer heeft besloten de onderwerpen Besluit risico's zware ongevallen (Brzo), Geluidhinder en Informatieveiligheid conform de prioritering van de Programmaraad in 2015 op te pakken. In deze begrotingswijziging wordt aangegeven hoe de nieuwe onderzoeken in het totale onderzoeksprogramma zijn opgenomen. Daarnaast zijn de (financiële) gevolgen van de in 2015 afgeronde reorganisatie in deze begrotingswijziging verwerkt.

Om voor u in één oogopslag duidelijk te maken wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2015, hebben wij hieronder een samenvatting opgenomen.

Wijzigingen t.o.v. oorspronkelijke begroting 2015

Beleidsbegroting

In het onderzoeksprogramma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

- I. Verbonden Partijen: de Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het beleid inzake de verbonden partijen en de praktijkinvulling daarvan. Het rapport is op 2 juli gepubliceerd.
- II. Economisch beleid Flevoland/TMI: de Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de doeltreffendheid van de TMI-regeling. Het rapport is op 23 september gepubliceerd.
- III. Financieel Toezicht: de Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de uitwerking en de uitvoering van financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen. Het rapport is op 21 september gepubliceerd.
- IV. Doorwerking aanbevelingen: de Rekenkamer heeft inzichtelijk gemaakt wat er met de aanbevelingen uit de diverse onderzoeken van de Rekenkamer van de afgelopen twee Statenperioden is gebeurd.
- V. Besluit risico's zware ongevallen (Brzo): de Rekenkamer is in het derde kwartaal van 2015 gestart met een vooronderzoek naar de rol van de provincie bij de uitvoering van het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo). Het Brzo heeft tot doel het voorkomen en beheersen van zware ongevallen bij bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. Provincies zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving bij dit soort bedrijven. De uitvoering van deze VTH-taken vindt plaats door Brzo-omgevingsdiensten, die daartoe de opdracht krijgen van de provincies. In oktober wordt de onderzoeksopzet naar PS verstuurd.
- VI. Geluidhinder: De Rekenkamer is in het derde kwartaal van 2015 ook gestart met een vooronderzoek naar geluidhinder. Provincies hebben op verschillende terreinen taken als het gaat om (het voorkomen van) geluidhinder. De belangrijkste taak ligt op het gebied van geluidhinder door verkeer op provinciale wegen. Op dit moment wordt de focus van het onderzoek bepaald waarna de onderzoeksopzet in oktober naar PS zal worden verstuurd.
- VII. Informatieveiligheid: Provincies zijn voor de uitvoering van hun primaire taken steeds meer afhankelijk van informatiesystemen en informatiestromen. Digitale veiligheid neemt een steeds belangrijker positie in. Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of de informatieveiligheid van de provincie voldoende is geborgd. In september is de onderzoeksopzet naar PS verstuurd.
- VIII. Verkenningen: Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsvelden en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit.

Financiële begroting

De verdeling van de lasten is aangepast aan de meest recente ramingen. De vaste personeelslasten zijn zeer sterk neerwaarts bijgesteld. Deze daling is deels structureel van aard vanwege de reorganisatie, waarbij de managementlaag van directieleden is vervallen en deels incidenteel omdat de nieuwe medewerkers pas halverwege het jaar in dienst zijn gekomen.

Het reorganisatieplan en de bijkomende raming van de frictiekosten zijn in 2014 voorgelegd aan PS van de vier deelnemende provincies. Alle provincies stemden in met de verdeelsleutel, waarbij de Rekenkamer € 50.000 zelf zou bijdragen aan de frictiekosten en Flevoland en Utrecht hun bijdragen hebben gemaximeerd. De Rekenkamer streeft ernaar de frictiekosten zoveel mogelijk binnen haar eigen begroting op te vangen en de bijdragen van de provincies zo laag mogelijk te houden. Daarom is de in 2014 bereikte besparing van ruim € 100.000 toegevoegd aan de voorziening voor de frictiekosten. In 2015 is een besparing geraamd van ca. € 170.000, die geheel zal worden ingezet als eigen bijdrage in de frictiekosten. De voorziening wordt opgeheven op het moment dat er geen frictiekosten meer aan de orde kunnen zijn. De nog aanwezige middelen in de voorziening zullen dan vrijvallen en teruggestort worden aan de deelnemende provincies.

HOOFDSTUK 1

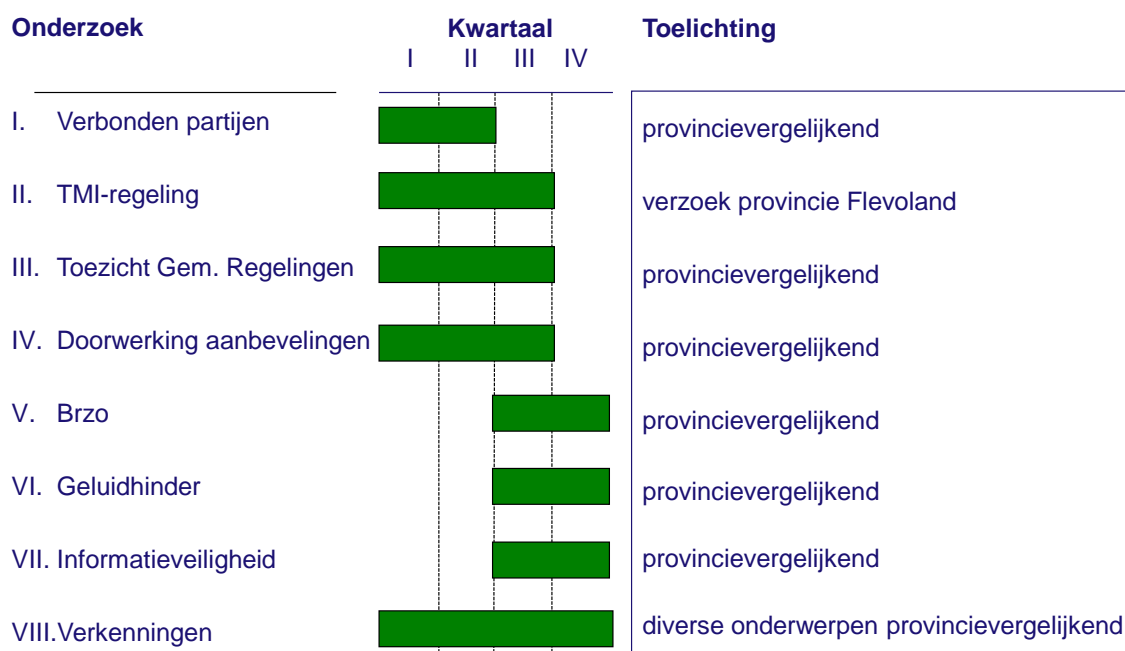
Beleidsbegroting / onderzoeksprogramma

1.1 Programmaplan / onderzoeksprogramma

De Randstedelijke Rekenkamer wil met het uitvoeren van haar onderzoeksprogramma het functioneren van het provinciaal bestuur verbeteren. Voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma laat de Rekenkamer zich adviseren door de Programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies. De Programmaraad heeft op 11 november 2014 (in de oude samenstelling) en 16 juni 2015 (in de nieuwe samenstelling) de Rekenkamer geadviseerd over haar onderzoeksprogramma voor 2015.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma er als volgt uit:

De onderzoeken die de Rekenkamer in 2015 doet, worden hieronder kort toegelicht. Per onderzoek is aangegeven: "Wat is de aanleiding?", "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat mag het kosten?".

I. Verbonden Partijen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

Al in 2007 heeft de Rekenkamer het onderzoek 'Verbonden partijen verkend' uitgevoerd. Het rapport van de Rekenkamer gaat in op verschillende afwegingen rondom verbonden partijen, waaronder de afweging bij oprichting van / deelname aan verbonden partijen, de sturing en verantwoording van verbonden partijen en de provincie als aandeelhouder. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de provincie een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Tijdens de laatste Programmaraadbijeenkomst van de vorige Statenperiode hebben de programmaraadsleden unaniem geadviseerd een doorwerkingsonderzoek op dit gebied uit te voeren. Naast het onderzoek van de Rekenkamer zijn in alle vier Randstadprovincies ook andere onderzoeken of audits uitgevoerd naar de verbonden partijen. Op basis van deze verschillende onderzoeken heeft de Rekenkamer nu een meta-onderzoek uitgevoerd waarbij de vier Randstadprovincies met elkaar zijn vergeleken. Het beleid en de praktijk met betrekking tot verbonden partijen zijn in beeld gebracht aan de hand van de vier aspecten van 'good governance': sturing, beheersing, verantwoording en toezicht.

- *Sturing*: op welke wijze geeft de provincie strategisch richting aan de verbonden partij (op de te bereiken publieke doelen)?
- *Beheersing*: welke maatregelen en procedures neemt/volgt de provincie zodat zij er zeker van kan zijn dat de verbonden partij bedrijfsmatig goed functioneert?
- *Verantwoording*: op welke wijze vindt verantwoording plaats over de rechtmatigheid van de bestedingen, de doelmatigheid en de prestaties?
- *Toezicht*: op welke wijze houdt de provincie toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken bij de verbonden partij?

Wat willen we bereiken?

Het doel van het onderzoek is inzicht bieden in de doorwerking van eerder verricht onderzoek naar verbonden partijen; dit vooral vanuit de vraag waar verbeteringen mogelijk zijn in het beleid inzake verbonden partijen en de praktijkinvulling daarvan. De intentie is ook geweest om de provincies de mogelijkheid te bieden van elkaars beleid en aanpak te leren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het onderzoek is allereerst de omvang van de problematiek in de vier provincies in beeld gebracht en heeft er een inventarisatie van de verbonden partijen plaatsgevonden. Vervolgens zijn we, op basis van uitkomsten van de onderzoeken die in de afgelopen jaren in de Randstadprovincies zijn uitgevoerd, nagegaan in hoeverre de conclusies en aanbevelingen (nog) aan de orde zijn in de desbetreffende en/of andere Randstadprovincies. In het onderzoek stond hypothese-toetsing centraal. Het onderzoek bestond uit bestudering van aangeleverd (onderbouwings-) materiaal en uit interviews met ambtenaren en een enkele bestuurder bij de provincies. Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden bij de verbonden partijen zelf. Het onderzoek is in de maanden april t/m juni uitgevoerd en begin juli gepubliceerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 165.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

II. Economische beleid Flevoland - doeltreffendheidsonderzoek TMI-regeling (Flevoland)

Wat is de aanleiding?

De Programmaraadsleden van Flevoland hebben in maart 2014 aangegeven dat ze een onderzoek willen naar de effectiviteit van economische programma's en de onderuitputting op economische onderwerpen in Flevoland. Op basis van een oriëntatie hebben we besloten om onderzoek te doen naar de doeltreffendheid van de Technologische Milieu-innovatie regeling (TMI-regeling). De TMI-regeling is een subsidieregeling die gericht is op het stimuleren van innovatieve projecten binnen het Flevolandse Midden- en Klein Bedrijf. De beschikbare middelen bestaan deels uit Europese (EFRO), deels uit rijks- en deels uit provinciale middelen. De regeling bestaat al sinds 1998.

Wat willen we bereiken?

Doel van het onderzoek is het inzichtelijk maken van de doeltreffendheid van de TMI-regeling en dan met name de werkgelegenheidseffecten. De uitkomsten van het onderzoek willen we gebruiken om PS en GS handvatten te bieden bij het opstellen en uitvoeren van de TMI-regeling en vergelijkbare regelingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op 26 november 2014 is de onderzoeksopzet in de Statencommissie Economie & Bereikbaarheid behandeld. Aangezien de TMI-regeling geen concrete streefwaardes kent, hebben we een vragenlijst onder de leden van de Statencommissie Economie & Bereikbaarheid uitgezet om na te gaan welke resultaatverwachtingen PS hebben ten aanzien van de TMI-regeling. De respons op de vragenlijst is gering gebleven, waardoor het niet mogelijk is om algemene uitkomsten te presenteren over de resultaat verwachtingen van PS over de doeltreffendheid van de TMI-regeling. Niettemin zijn we doorgegaan met het in beeld brengen van de resultaten en effecten van de TMI-regeling, waarbij we ook de enkele, ingevulde vragenlijsten hebben betrokken.

Een belangrijk onderdeel van het onderzoek betrof het uitzetten van een enquête onder de subsidieontvangers van de TMI-regeling. Om een zo hoog mogelijke respons te verkrijgen, zijn alle subsidieontvangers voorafgaand aan de enquête telefonisch benaderd. Vervolgens hebben ze een enquête ontvangen voor elk TMI-project. Op basis van de uitkomsten van de enquêtes worden uitspraken gedaan over de doeltreffendheid van de TMI-regeling, met specifieke aandacht voor de werkgelegenheidseffecten. Het onderzoek is in de eerste helft van 2015 uitgevoerd en het rapport is op 23 september gepubliceerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 145.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

III. Financieel Toezicht gemeenschappelijke regelingen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

Het interbestuurlijk toezicht is het toezicht dat bestuurslagen onderling uitoefenen. Een belangrijke taak voor de provincie is gelegen in het financiële toezicht. Naast het financiële toezicht op gemeenten en waterschappen, heeft de provincie ook de (doorgaans wat minder bekende) wettelijke taak om financieel toe te zien op gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen.

Gemeenschappelijke regelingen komen voor in verschillende soorten en maten. Zowel qua financiële omvang, taken en deelnemers zijn er verschillen. Bij bepaalde gemeenschappelijke regelingen kunnen zich, net als bij

gemeenten, forse (financiële) risico's voordoen. Daarnaast blijkt uit verschillende overzichten van provincies dat bij diverse gemeenschappelijke regelingen (nog) geen sprake is van een begrotingsevenwicht. Gemeenten, die als deelnemer in een gemeenschappelijke regeling zoals een streekarchief of intergemeentelijke gezondheidsdienst participeren, draaien op voor het tekort. Dit kan voor die betreffende gemeenten weer leiden tot financiële problemen. Daarbij is van belang dat door de decentralisaties in het sociale domein het aantal gemeenschappelijke regelingen tussen gemeenten is toegenomen. Het gaat hier om een beleidsterrein waar veel financiële middelen mee gemoeid zijn.

Voor het financieel toezicht hanteren de toezichthouders (de provincies en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) een gemeenschappelijk toezichtkader (GTK). Het ministerie van BZK stelt dat in het meest recente GTK is aangegeven dat het toezicht op gemeenschappelijke regelingen risicogericht en proportioneel wordt ingericht. Dit sluit aan bij de principes van het herziene generieke toezicht. Hoewel het financieel toezicht buiten deze herziening is gehouden, worden bij het financieel toezicht dezelfde principes gehanteerd namelijk: soberheid, terughoudendheid en risicogerichtheid.

Vanaf 2006 bestaan er plannen om het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen (van gemeenten) door de provincie af te schaffen. Dat is echter tot op heden steeds weer uitgesteld, zodat deze taak nog steeds bij de provincie berust. Het meest recente inzicht is dat de komende jaren eerst zal moeten blijken dat de horizontale verantwoording zodanig is versterkt, dat het verticale toezicht kan worden afgeschaft.

Gelet op de relatieve onbekendheid van de taak en de toename van het aantal gemeenschappelijke regelingen heeft de Rekenkamer eind 2014 besloten om een beknopt onderzoek uit te voeren naar het financieel toezicht door de provincie op de gemeenschappelijke regelingen.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil inzicht te bieden in het beleid en de uitvoering van het financieel toezicht van de vier provincies op gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast willen we met dit onderzoek handvatten bieden voor eventuele verbeteringen van het financieel toezicht gelet op de (verwachte) toename van gemeenschappelijke regelingen in het kader van de decentralisaties in het sociaal domein.

Wat gaan we daarvoor doen?

Eind februari 2015 is de onderzoeksopzet aan GS en PS verstuurd. De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt: *Heeft de provincie het financieel toezicht op de gemeenschappelijke regelingen in opzet voldoende uitgewerkt en wordt het toezicht op de gemeenschappelijke regelingen ook voldoende uitgevoerd?*

De centrale onderzoeksvraag is beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen:

1. Heeft de provincie de gemeenschappelijke regelingen waarop zij financieel toezicht moet houden goed in beeld?
2. Hoe heeft de provincie het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen ingericht?
3. Hoe voert de provincie het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen uit?

Na het versturen van de onderzoeksopzet is het onderzoek gestart. Begin juni is de Nota van Bevindingen verstuurd voor feitelijk wederhoor bij de ambtelijke organisaties. Begin juli is de Bestuurlijke Nota verstuurd naar de colleges van Gedeputeerde Staten. De periode voor bestuurlijk wederhoor is verlengd vanwege het reces en liep begin september af. Op 21 september is het rapport gepubliceerd. Op de bestuurlijke reactie en het nawoord na, zijn de onderzoeken van de vier provincies gebundeld in een gezamenlijk rapport. In plaats van de gebruikelijke 5-minutenversie is bij dit rapport gekozen voor een alternatieve presentatievorm, namelijk een "infographic". In deze infographic is in kort bestek de essentie van het rapport opgenomen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 100.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

IV. Doorwerking aanbevelingen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

De missie van de Rekenkamer luidt: het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording. Met haar onderzoek en de daaruitvolgende aanbevelingen wil de Rekenkamer bijdragen aan de verbetering bestuur en publieke verantwoording.

De Rekenkamer vond het een goed moment om met het aantreden van nieuwe Provinciale Staten na de verkiezingen van maart 2015, te inventariseren in hoeverre de onderzoeken van de Rekenkamer de afgelopen twee Statenperiodes hebben geleid tot doorwerking. De term 'doorwerking' wordt veel gebruikt om het effect van rekenkameronderzoek te duiden. Dat geldt in het bijzonder voor de mate waarin de aanbevelingen worden overgenomen en daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

De inventarisatie van de behandeling van onze onderzoeken en implementatie van de aanbevelingen heeft verschillende doelen, namelijk:

- inzicht verkrijgen in de stand van zaken van de opvolging en uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer op basis van rapporten die zijn behandeld door PS in de Statenperiodes 2007-2011 en 2011-2015;
- inzicht bieden in de factoren die van invloed (kunnen) zijn op de doorwerking van onderzoeken en aanbevelingen van de Rekenkamer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aan de hand van documentstudie en uitvraag bij de ambtelijke organisatie is geïnventariseerd in hoeverre onze aanbevelingen in de perioden 2007-2011 en 2011-2015 door GS en PS zijn overgenomen en in hoeverre de overgenomen aanbevelingen zijn geïmplementeerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 50.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

V. Brzo-omgevingsdiensten (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

Het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) heeft als doel het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het Brzo stelt hiertoe eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. In Nederland zijn zes Brzo-omgevingsdiensten aangewezen met specifieke deskundigheid voor taken op het gebied van vergunningverlening, handhaving en toezicht (de zogeheten VTH-taken) voor deze risicovolle bedrijven. De provincies blijven als bevoegd gezag bestuurlijk eindverantwoordelijk en zijn opdrachtgever van de Brzo-omgevingsdiensten. De provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht hebben de uitvoering van deze taken ondergebracht bij de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de provincie Zuid-Holland bij DCMR.

In juni 2015 hebben we mogelijke onderzoeksonderwerpen voorgelegd aan de Programmaraadsleden om te prioriteren. Daaruit bleek veel interesse voor een onderzoek naar de Brzo-omgevingsdiensten.

Wat willen we bereiken?

Begin 2015 is de Rekenkamer Oost-Nederland een onderzoek gestart, waarbij de focus ligt op het opdrachtgeverschap van de provincies aan de Brzo-omgevingsdienst. De Rekenkamer Zeeland heeft zich bij dit onderzoek aangesloten. Ook de Noordelijke Rekenkamer heeft besloten om een vergelijkbaar onderzoek uit te voeren. Als de Rekenkamer een soortgelijk onderzoek uitvoert, dan ontstaat een bijna landelijk beeld van de wijze waarop het opdrachtgeverschap van de provincies aan de Brzo-omgevingsdiensten is ingericht. Hiermee kunnen we bijdragen aan een verdere verbetering van het opdrachtgeverschap van de provincies.

Wat gaan we daarvoor doen?

Na de Programmaraadsbijeenkomst hebben we besloten om ons te oriënteren op een onderzoek naar het opdrachtgeverschap van de provincies aan de Brzo-omgevingsdiensten en eventuele aanvullende onderwerpen. Dit vooronderzoek is inmiddels gestart. Ten behoeve van dit vooronderzoek zullen ook interviews bij de Omgevingsdiensten DCMR en Noordzeekanaalgebied worden gehouden. Daarnaast vindt afstemming plaats met de andere provinciale rekenkamers. Op basis van het vooronderzoek zal een onderzoeksopzet worden opgesteld, waarin staat beschreven welke vragen we willen beantwoorden en hoe het onderzoek zal worden uitgevoerd. De onderzoeksopzet zal begin oktober gereed zijn en dan ter bespreking worden aangeboden aan PS.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 245.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

VI. Geluidhinder (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

'De blootstelling aan geluid kan een breed scala aan nadelige gezondheidseffecten veroorzaken. De belangrijkste gezondheidseffecten van blootstelling aan geluid zoals die veelvuldig in de woonomgeving voorkomen, zijn (ernstige) hinder en (ernstige) slaapverstoring. Bij hogere geluidsniveaus kan ook het risico op hart- en vaatziekten toenemen.' (Provincie Noord-Holland, Actieplan geluid 2014-2018, p. 2).

De taken van de provincie als het gaat om geluidhinder bevinden zich op de volgende terreinen:

- provinciale wegen;
- stiltegebieden;
- industrieterreinen van regionaal belang;
- bedrijven met een provinciale omgevingsvergunning;
- regionale luchtvaart;
- sportmotoren.

De meest omvangrijke taak van de provincie betreft het terugdringen van geluidhinder langs provinciale wegen.

De belangrijkste regelgeving op het terrein van geluid is opgenomen in de Wet Geluidhinder. De Europese Richtlijn Omgevingslawaaai uit 2002 speelt daarbij een grote rol. Een actuele ontwikkeling is het traject SWUNG-2. SWUNG staat voor 'Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluid-beleid'. De term 'samen' benadrukt dat de wetgeving wordt voorbereid in nauwe samenwerking met betrokken partijen, zoals het IPO en de VNG. SWUNG-2, dat betrekking heeft op de taken van de provincie, wijzigt de geluidregelgeving op een flink aantal belangrijke punten.

Tijdens haar vergadering op 16 juni 2015 heeft de programmaraad aan dit onderwerp een hoge prioriteit toegekend.

Wat willen we bereiken?

Op dit moment is de focus van het onderzoek nog niet uitgekristalliseerd. Een denkbare invalshoek zijn de Actieplannen Geluidhinder die de provincies dienen op te stellen. De Rekenkamer kan onderzoeken of de gerealiseerde maatregelen het beoogde effect hebben gehad en of aannemelijk is dat de einddoelen gehaald worden. Een andere vraag zou kunnen zijn hoe de provincie omgaat met ontheffingen voor geluidsnormen. Ook de voorbereiding op SWUNG-2 kan een aandachtspunt zijn. In de komende periode zal duidelijk worden welke onderzoeksvragen gesteld zullen worden. Het uiteindelijke doel van het onderzoek is om te komen tot bruikbare aanbevelingen op het terrein van geluidhinder voor de vier provincies.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer is gestart met de nadere verkenning van het onderwerp geluidhinder. In de afgelopen periode zijn gesprekken gevoerd en is relevante literatuur bestudeerd om te komen tot een onderzoeksopzet. De onderzoeksopzet zal begin oktober gereed zijn en dan ter bespreking worden aangeboden aan PS.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 145.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

VII. Informatieveiligheid (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

De dienstverlening van de overheid vindt in toenemende mate digitaal plaats. Ook voor provincies geldt dat zij voor de uitvoering van hun primaire taken steeds meer afhankelijk zijn van informatiesystemen en informatiestromen. Digitale veiligheid neemt dan ook een steeds belangrijker positie in. Overheden hebben hierin een maatschappelijke verantwoordelijkheid: burgers, bedrijven en overheidspartners moeten erop kunnen rekenen dat de informatievoorziening betrouwbaar is en dat er zorgvuldig wordt omgegaan met gegevens.

Er zijn verschillende initiatieven genomen om de informatieveiligheid van overheden te verbeteren. Zo is in 2013 de Taskforce Bestuur en Informatieveiligheid Dienstverlening (BID) opgericht. De Taskforce BID had onder andere als doel om het onderwerp informatieveiligheid gedurende twee jaar op de bestuurlijke agenda te zetten om het bewustzijn van informatieveiligheid te vergroten. Op 13 februari 2015 heeft de taskforce haar werkzaamheden beëindigd en hebben de betrokken (koepel)organisaties en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het stokje overgenomen.

Omdat provincies vergelijkbare werkprocessen hebben, streven zij onder het motto 'generiek waar het kan, specifiek waar het moet' zoveel mogelijk naar samenwerking op het terrein van informatieveiligheid. In 2010 is de Interprovinciale Baseline Informatiebeveiliging (IBI) opgesteld. De baseline vormt het formele basisnormenkader voor provincies en bevat richtlijnen op het gebied van informatieveiligheid. Het doel is om provincies op een vergelijkbare manier te laten werken aan informatieveiligheid. Het principe van 'Verplichtende Zelfregulering' staat centraal. Op basis van de IBI is een Agenda voor ontwikkeling informatieveiligheid provincies 2014 opgesteld. Deze agenda is feitelijk een plan van aanpak, waarmee provincies de verplichtende zelfregulering kunnen implementeren. Om de informatieveiligheid van de provincies verder te optimaliseren en professionaliseren is het Convenant Interprovinciale Regulering Informatieveiligheid opgesteld, dat eind 2014 is ondertekend door alle provincies en op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau is vastgesteld.

De ondertekening van het convenant (november 2014) en de beëindiging van de werkzaamheden van de Taskforce BID (februari 2015) zijn voor de Rekenkamer aanleiding om de informatieveiligheid van de vier provincies te onderzoeken. Het is relevant in hoeverre het convenant daadwerkelijk is ingebed in de bestuurlijke, organisatorische en technische processen van de provincies. Een andere aanleiding is een onderzoek van de Rekenkamer Den Haag naar de digitale veiligheid van de ICT-infrastructuur en van privacygevoelige informatie bij de gemeente Den Haag in 2014. De Rekenkamer Den Haag concludeerde dat het zicht en de grip op informatieveiligheid door de gemeenteraad onvoldoende was. De gemeentelijke website bleek veilig te zijn. Maar op het interne netwerk werden de nodige kwetsbaarheden in de veiligheid gevonden en het bleek mogelijk op verschillende manieren van buiten toegang tot het interne netwerk te verkrijgen. De Rekenkamer Den Haag deed de aanbeveling om meer bestuurlijke aandacht te geven aan digitale veiligheid en periodiek integrale testen uit te voeren.

Wat willen we bereiken?

Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of de informatieveiligheid van de provincie voldoende is geborgd. De uitkomsten van het onderzoek zullen we gebruiken om PS en GS handvatten te bieden voor het verbeteren van de informatieveiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit onderzoek kijkt de Rekenkamer naar de opzet van het informatieveiligheidsbeleid en werking in de praktijk. Hiervoor worden documenten bestudeerd, interviews gehouden en de daadwerkelijke informatieveiligheid getest.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek worden geraamd op circa € 325.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

VIII. Verkenningen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer zijn verdeeld in provincie- en themateams. Zij besteden structureel een deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Een eenmalig verzoek van een afzonderlijke provincie of een derde kan er ook toe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken?

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsvelden en oriëntatie op nieuwe onderzoeks- onderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Op basis van de verkenningen en het actualiseren van de longlist van onderzoeksthema's stelt de Rekenkamer na overleg met de programmaraad haar onderzoeksprogramma vast.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de verkenning van onderzoeksonderwerpen zal de Rekenkamer documenten monitoren en bestuderen, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook zullen wij zo nodig betrokken ambtenaren spreken, maar vooral informerende gesprekken met Statenfracties voeren en vergaderingen volgen van Statencommissies en PS als een relevant onderwerp op de agenda staat.

De Rekenkamer verzamelt relevante onderwerpen op een longlist en beoordeelt deze onderwerpen op financieel belang, maatschappelijk belang, rol van de provincie en geschiktheid voor een rekenkameronderzoek. De Programmaraad adviseert de Rekenkamer ten aanzien van de te onderzoeken onderwerpen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor de verkenningen worden geraamd op circa € 115.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2015 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting incl. de reserves van € 220.000 waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

Op basis van de oproep van de provincies Flevoland en Utrecht om de provinciale bijdragen aan de Rekenkamer te verlagen en de externe evaluatie die is uitgevoerd door Berenschot is in 2014 een reorganisatie voorbereid. Het reorganisatieplan en de bijkomende raming van de frictiekosten zijn in 2014 voorgelegd aan PS van de vier deelnemende provincies. Alle provincies stemden in met de verdeelsleutel, waarbij de Rekenkamer in totaal € 50.000 zelf zou bijdragen aan de frictiekosten en Flevoland en Utrecht hun bijdragen hebben gemaximeerd. De Rekenkamer streeft ernaar de bijdragen in de frictiekosten voor de provincies zo laag mogelijk te houden en de frictiekosten zoveel mogelijk binnen haar eigen begroting op te vangen. In plaats van € 50.000 beoogt de Rekenkamer € 270.000 bij te dragen, namelijk ruim € 100.000 in 2014 en € 170.000 in 2015.

1.2.2 Financiering

De Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserve tot maximaal 15% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies aan te vullen. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlands Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut worden tijdelijke overschotten aan liquide middelen op een Bedrijfsbonusrekening bij de Rabobank geplaatst.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2015 onder de norm van 5% te houden.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met over het algemeen ruime onderzoekservaringen en uiteenlopende kennisgebieden. Ook in 2015 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Voor specialistische kennis wordt externe deskundigheid ingehuurd. In het geval van onderbezetting vanwege deeltijdaanstellingen, zwangerschapsverlof en/of langdurige ziekte wordt tijdelijk in vervanging voorzien.

Automatisering en Informatisering

De Rekenkamer beschikt over een computerserver uit 2012 en desktopcomputers en monitors uit 2014. Het systeem biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. In dit verband beschikt de Rekenkamer ook over een aantal laptops, zodat de medewerkers van de Rekenkamer meer op de provinciehuizen kunnen werken. In 2015 zijn eenvoudige mobiele telefoons aangeschaft om het flexwerken te vergemakkelijken. Steeds vaker worden rapporten alleen digitaal gepubliceerd. Om mee te gaan in deze ontwikkeling en meer papierloos te kunnen werken, hebben de medewerkers vanaf april 2015 tablets in bruikleen. Daarnaast is eind 2014 gestart met het vernieuwen van de website, die vanaf 2005 niet wezenlijk veranderd was. Deze nieuwe website is 16 juni 2015 operationeel geworden.

Communicatie

Meer dan voorheen zal de Rekenkamer regelmatig op de provinciehuizen te vinden zijn. De eerder genoemde provincieteams zullen actief contact onderhouden met de Statenleden voor input van onderzoeksuggesties en reflectie op ons werk. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk kan aansluiten bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan de wijze van het aanbieden van haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer publiceert haar rapporten op de vernieuwde website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn te vinden.

Organisatie

De organisatie van de Rekenkamer bestaat na de reorganisatie, waarbij de managementlaag van directieleden is vervallen en de flexibiliteit in het onderzoek is verhoogd door een extra projectleider, uit een totale formatie van één bestuurder-directeur, één adjunct-directeur/senior projectleider, twee projectleiders, zes onderzoekers, een deeltijd office-manager en een deeltijd managementassistente. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

Oude formatie		Formatie na reorganisatie	Fte	Bezetting medio 2015	Fte
Bestuurder/directeur	1,0	Bestuurder/directeur	1,0	Bestuurder/directeur	1,0
Directielid	2,0				
Ondersteuning	1,0	Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,2
Projectleider	2,0	Projectleider	3,0	Projectleider	2,8
Onderzoeker	6,0	Onderzoeker	6,0	Onderzoeker	5,5
Totaal	12,0	Totaal	11,2	Totaal	10,5

Financieel Beheer

De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Rekenkamer een Intern Controleplan, dat is getoetst door de accountant. Met behulp van checklisten wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via kwartaalrapportages houdt de bestuurder/directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen. Tijdelijke overtollige middelen worden conform de Financiële beleids- en beheersverordening en het Treasurystatuut op een spaarrekening gezet indien de verwachte meeropbrengst hoger is dan het in het statuut opgenomen drempelbedrag.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma bezoeken de medewerkers frequent de provincies. De Rekenkamer is daarom gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit deze vestiging is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening zoals bewaking, schoonmaak en receptie maakt onderdeel uit van het huurcontract. In verband met het aflopen van het huurcontract per 1 augustus 2015 en de geldende opzegtermijn van één jaar is in 2014 een onderhandelingstraject over het huurcontract gestart. Na vergelijking van andere mogelijke locaties en onderhandeling met de huidige verhuurder is voor de huidige locatie een nieuw huurcontract afgesloten per 1 augustus 2014, dat leidt tot een structurele besparing.

HOOFDSTUK 2

Financiële begroting

Overzicht van Baten en Lasten

	Rekening 2014	Begroting 2015 oorspronkelijk	Begroting 2015 1e wijziging
Baten			
Bijdragen van de provincies	1.552.600	1.552.600	1.454.800
Rentebaten	6.452	6.000	4.000
Incidentele bijdragen (frictiekosten)			71.000
Som van de baten	1.559.052	1.558.600	1.529.800
Lasten			
Onderzoeksprogramma	1.449.464	1.558.600	1.288.500
Frictiekosten			170.300
Toevoeging aan de voorziening	109.588		71.000
Som van de lasten	1.559.052	1.558.600	1.529.800
Resultaat voor bestemming	-	-	-
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	-	-	17.500
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	-	-	-
Verrekenen met de deelnemende provincies	-	-	17.500
Resultaat na bestemming	-	-	-

De lasten worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en de rentebaten.

Baten

De bijgestelde begroting van de Rekenkamer is gebaseerd op de meerjarenbegroting die medio 2013 is opgesteld ten behoeve van de reorganisatie van de Rekenkamer en waarmee de PS-en van de vier provincies hebben ingestemd. Evenals de voorgaande jaren indexeren we de begroting 2015 niet. De structurele bijdragen van de provincies zijn neerwaarts bijgesteld met bijna € 100.000. Naast de structurele begroting leveren de provincies een bijdrage aan de incidentele frictiekosten in verband met de reorganisatie. Deze bijdragen worden toegevoegd aan de voorziening. De voorziening wordt opgeheven op het moment dat er geen frictiekosten meer aan de orde kunnen zijn. De nog aanwezige middelen in de voorziening zullen worden terug gestort aan de deelnemende provincies. In de Financiële beleids- en beheersverordening van de Rekenkamer is opgenomen dat er voldoende rendement op uitzettingen gehaald dient te worden. Conform de verordening zullen de tijdelijk overtollige middelen bij een financiële onderneming worden uitgezet die ruim voldoet aan de in de verordening genoemde minimale rating en waarvan de verwachting is dat de renteopbrengsten ruim boven die van het schatkistbankieren liggen. Vanwege de dalende rente, worden de rentebaten over 2015 ingeschat op € 4.000. De totale baten komen hiermee uit op € 1.529.800.

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2014¹, zoals overgenomen in onderstaande tabel.

¹ In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering		In %
		Provinciefonds	Totaal	
Flevoland	37.472.110	58.835.949	96.308.059	10,90%
Noord-Holland	168.808.765	111.597.797	280.406.562	31,74%
Utrecht	94.275.490	55.006.409	149.281.899	16,90%
Zuid-Holland	211.814.666	145.725.374	357.540.040	40,47%
Totaal	512.371.031	371.165.529	883.536.560	100,00%

Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). De bijdragen van de vier provincies worden in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal structurele bijdragen incl. BTW
Flevoland	10,90%	79.289	181.850	261.139
Noord-Holland	31,74%	230.854	181.850	412.704
Utrecht	16,90%	122.901	181.850	304.751
Zuid-Holland	40,47%	294.356	181.850	476.206
Totaal	100,00%	727.400	727.400	1.454.800

Naast de structurele bijdrage hebben PS van de vier de provincies in 2014 ook ingestemd met een bijdrage in de incidentele frictiekosten met betrekking tot de reorganisatie van de Rekenkamer, waarbij Flevoland en Utrecht hun bijdragen hebben gemaximeerd. In onderstaande tabel zijn de totale bijdragen van de vier provincies inclusief de bijdragen voor de frictiekosten in 2015 weergegeven.

Provincie	Raming structurele bijdragen	Verdeling incidentele bijdragen (frictiekosten)	Totaal bijdragen incl. BTW
Flevoland	261.139	12.145 ²	273.284
Noord-Holland	412.704	19.618	432.322
Utrecht	304.751	14.947	319.698
Zuid-Holland	476.206	24.289	500.495
Totaal	1.454.800	71.000	1.525.800

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie

² PS van Flevoland hebben voor de frictiekosten een ander betaalritme vastgesteld dan voorgesteld in het reorganisatieplan van de Randstedelijke Rekenkamer. De werkelijke bijdrage van de provincie Flevoland zal in 2015 € 16.000 bedragen. Dit wordt in de andere jaren verrekend en heeft daardoor geen effect op de ramingen.

van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. De raming van de netto bijdragen is in de volgende tabel weergegeven.

Provincie	Bijdragen	Raming
	incl. BTW	netto bijdragen
Flevoland	273.284	228.100
Noord-Holland	432.322	360.800
Utrecht	319.698	266.800
Zuid-Holland	500.495	417.700
Totaal	1.525.800	1.273.400

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

	Rekening 2014	Begroting 2015 oorspronkelijk	Begroting 2015 1e wijziging
Lasten onderzoeksprogramma			
Vast personeel	1.135.485	1.340.800	870.100
Tijdelijk personeel			87.200
Inhuur	156.309	55.500	177.600
Huisvesting en servicekosten	126.218	135.000	113.200
Informatievoorziening	30.020	25.800	38.900
Kantoor	1.433	1.500	1.500
Eigen bijdrage Rekenkamer aan frictiekosten			170.300
Toevoeging aan de voorziening			71.000
	1.559.052	1.558.600	1.529.800

Lasten onderzoeksprogramma

Vast personeel

De vaste personele lasten dalen ten opzichte van de primitieve begroting 2015 met 35 procent. Deze daling is voor een belangrijk deel het effect van de reorganisatie, waarbij de managementlaag van directieleden is vervallen en de nieuwe medewerkers pas halverwege het jaar in dienst zijn gekomen (zie ook paragraaf 1.2.3 onderdeel Organisatie). De meerderheid van het personeel heeft een vast dienstverband en de meeste van hen hebben nog niet het maximum van de salarisschaal bereikt. Hierdoor zullen de vaste personele lasten de komende jaren licht stijgen.

De vaste personele lasten zijn met ruim € 470.000 naar beneden bijgesteld.

Tijdelijk personeel

Door de reorganisatie is de formatie afgenomen met ca. 7%. Met het verkorten van de aansturinglijnen en een efficiënter werkproces blijft het mogelijk om met deze mindere capaciteit het volgens de Gemeenschappelijke Regeling benodigde aantal onderzoeken uit te voeren. Een aantal medewerkers van de Rekenkamer heeft een part-time aanstelling. Om in de toekomst flexibel personeelsbeleid te kunnen blijven voeren wordt deze formatieve ruimte met tijdelijk personeel ingevuld. Daarnaast wordt tijdelijk personeel ingezet ter vervanging van de projectleider tijdens haar zwangerschapsverlof binnen het onderzoek Informatieveiligheid. Voor het onderzoek doorwerking aanbevelingen is een externe onderzoeker ingezet, omdat op het moment van het lopend onderzoek nog geen nieuw personeel was verworven.

Inhuur

Vanaf 2011 paste de Rekenkamer geen indexatie toe. Vanwege niet beïnvloedbare factoren, zoals de stijging van sociale premies en pensioenlasten én periodieke verhogingen van medewerkers die nog niet het maximum van de salarisschaal hebben bereikt, steeg in de periode 2011-2015 de loonsom met bijna 15%. Dit is geheel binnen de eigen begroting opgevangen, door het aandeel van de andere begrotingsposten – in het bijzonder de post inhuur - te verlagen. Doordat de koek evengroot is gebleven en het aandeel personeelskosten is gestegen van 75% naar 86% heeft de verdeling van de posten in de oorspronkelijke begroting 2015 de kritische grens bereikt. Het oorspronkelijk geraamde bedrag is voor een belangrijk deel nodig voor onvermijdbare kosten voor onder andere de accountant en de dienstverlening van de provincie Flevoland. De omvang van de inhuur wordt verhoogd om te voorzien in de noodzakelijke aanvullende inhoudelijke expertise voor de onderzoeken Verbonden Partijen en Informatieveiligheid. Daarnaast wordt beperkt ingehuurd om de resultaten van het onderzoek Financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen goed over het voetlicht te brengen door middel van een infographic.

Huisvesting en servicekosten

Per 1 augustus 2014 is het huurcontract verlengd tot 1 augustus 2020. Jaarlijks worden per 1 augustus de huurprijs van de kantoorruimte, parkeerplekken en servicekosten geïndexeerd. De huisvesting en servicekosten zijn met ruim €21.000 naar beneden bijgesteld, met name door de gerealiseerde korting op de huurprijs.

Informatievoorziening

De Rekenkamer streeft ernaar vanaf 2015 volledig digitaal te werken, hiervoor zijn aan de medewerkers tablets in bruikleen ter beschikking gesteld. Deze incidentele kostenverhoging wordt structureel gecompenseerd door de afname van drukkosten. In 2015 worden eenmalige kosten gemaakt voor het vernieuwen en beter toegankelijk maken van de website. Per saldo wordt de post informatievoorziening in 2015 met ca. € 13.000 verhoogd.

Kantoorartikelen

Geen wijziging.

Eigen bijdrage Rekenkamer aan frictiekosten

In 2014 zijn de frictiekosten ten gevolge van de reorganisatie voorgelegd aan PS van de vier deelnemende provincies. Alle provincies stemden in met het geraamde totaal van € 430.000 voor de periode 2015 t/m 2019 en de verdeelsleutel, waarbij de Rekenkamer in 2015 € 50.000 zelf zou bijdragen aan de frictiekosten en Flevoland en Utrecht hun bijdragen hebben gemaximeerd. De Rekenkamer streeft ernaar de frictiekosten zoveel mogelijk binnen haar eigen begroting op te vangen en de bijdragen van de provincies zo laag mogelijk te houden. Daarom is de in 2014 bereikte besparing van ruim € 100.000 toegevoegd aan de voorziening voor de frictiekosten. In 2015 wordt een besparing geraamd van ca. € 170.000, die ook zal worden ingezet voor de frictiekosten.

De frictiekosten bestaan uit de salariskosten van de voormalige directieleden (inclusief bijkomende kosten) minus de detacheringsvergoeding, die de Rekenkamer voor hen beiden ontvangt. Daarnaast heeft de Rekenkamer procedurele kosten moeten maken om de frictiekosten te beperken.

Toevoeging aan de voorziening

De provincies hebben allen ingestemd met hun bijdrage in de frictiekosten, waarbij Flevoland en Utrecht hun bijdragen hebben gemaximeerd. De geraamde bijdragen van de provincies worden toegevoegd aan de voorziening. De verwachting is dat de voorziening voor de frictiekosten vooralsnog toereikend zal zijn. In 2017 zal een nieuwe raming worden gemaakt op basis van de dan actuele stand van zaken. De voorziening wordt opgeheven op het moment dat er geen frictiekosten meer aan de orde kunnen zijn. De nog aanwezige middelen in de voorziening zullen worden terug gestort aan de deelnemende provincies.

Bestemmingsreserve

De reserve van de Rekenkamer is bepaald op maximaal 15% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Doordat de structurele bijdragen van de provincies dalen, daalt ook de maximale omvang van de reserve en wordt € 17.500 aan de bestemmingsreserve onttrokken om met de vier provincies te verrekenen.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2015 is nul. Indien zich alsnog een overschot mocht voordoen, dan wordt dit ingezet als extra eigen bijdrage aan de voorziening.

Colofon

RANDSTEDELIJKE REKENKAMER

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Amsterdam

november 2015

TELEFOON

EMAIL

INTERNET